

derviisnings Interesse end den høiere. Men der har været ganske særegne Grunde til strax at gjøre den Forandring, som allerede er gjort med Hensyn til denne meget ringe Anvendelse af disse Dele af de foranst. Midler til Diemed, der stode i Forbindelse med Almueunderviisningen, imedens hvad der paa samme Tid tilstg. tedes, endnu ikke er kommet til at træde frem, hvorved der vilde vise sig en Ligevægt, ja maaffee en Overvægt til den Side, hvortil der ønskes at det skulde helde. Det fellenbergste Institut paa Cathrineberg ved Sorø var allerede i længere Tid anerkjendt for, ikke at svare til sin Hensigt, og det ærede Medlem af Landsþhinget, som idag ikke er tilstede, og som jeg troer, vilde have udtalt sig om denne Gjens. stand, har selv været enig i at andrage paa, at dette Institut, som det var, nedlagdes. Han har paa det Bestemteste erklæret, idet han var Medlem af en Comitee, der havde Tilsynet med denne Anstalt, at i den Skikkelse, hvori den var oprettet, udrettede den ikke Noget, der svarede til de Udgifter, den medførte. Der var altsaa ingen Grund til at vedligeholde denne Anstalt, og hvorvidt man ad andre Veie kunde anvende de samme Midler paa en mere tilsvarende Maade til at fremme Almueunderviisningen eller dermed i Forbindelse staaende Diemed, maatte overveies, men Nedlæggelsen af hiin Anstalt var der ingen Grund til at lade opsætte efter denne Overveielse. Den anden Post, hvori der ikke iøieblikkelig er inddraget Noget, men hvor der er tilstg. tet en Inddragelse af Noget, der fra Sorø Academi synes at være tilst. flydt Almueunderviisningen, angaaer en Understøttelse, der derfra har været udredet til nogle Elever paa Jøenstrup Seminarium. Sorø Academi har nemlig ladet 3 Elever have frit Op. hold paa Jøenstrup Seminarium; men disse Elever toges fra Academiets Gods, og sædvanlig maatte de gennemgaae en foreløbig Stil. ling ved at gjøre Tjeneste i Academiets saakaldte Plantage-Have, og sendtes til Jøenstrup Seminarium med det specielle Diemed at for. syne Academiets Gods med Skolelærere; hele Indretningen er truffen paa en Tid, da der var en særegen Grund idetmindste for de større Godsfer til at sørge for at skaffe sig dan. nede Skolelærere, for at komme forud for den

almindelige Tilstand paa Landet i den Tid. Denne specielle Grund og denne Anledning til, at Sorø Academi som en særegen Godseier skulde sørge for at lade nogle Seminarister ud. danne sig til denne specielle Tjeneste er aldeles forsvundet, og der er ingen Grund til at tage 3 fra Sorø Academi Gods for at gjøre dem til Seminarister, for igjen at blive Skolelærere paa samme Gods. Spørgsmaalet træder der. imod frem, naar der tales om, hvad der skal gjøres istedetfor, naar man inddrager denne Post, om hvorvidt der skal henlægges en saadan Under. støttelse til Seminarierne i Almindelighed og til hvilket Beløb og af hvilken Kasse disse Under. støttelser skulle gives, og Tanken herpaa troer jeg ikke er tilst. desat, skjøndt den ikke i dette Finantsforslag har kunnet gjøre sig synlig. Naar der endelig af et æret Landsþhingsmed. lem er hentydet til et Par Formaal, hvis Fremme skulde være af særlig Interesse for Oplysning og Videnskabelighed i Provindserne, saa deler jeg for det Første fuldkommen den Mening, at det var ønskeligt, at de større Provindsbiblio. theker kunde blive samlede i Hovedprovinds. stæderne, og navnlig er det en Plan, som jeg allerede har havt i flere Aar — og længe førend jeg kunde tænke paa selv at faae nogen directe Indflydelse paa Udførelsen deraf — at der burde dannes et større Bibliothek for Jyl. land i den Stad, som ogsaa i andre Henseender egner sig bedst til at være et Middelpunkt for Provindsen. Hensigten med en saadan Anstalt burde da for det Første være at sammensætte forskellige Bibliotheker, der allerede findes. Men det er ikke gjort med en saadan Sam. menlægning af Bøger, ikke engang med et lidet Tillæg til nye; der kræves betydeligere Bekost. ninger, der kræves, vel at mærke, Bibliotheks. Locale og ogsaa Bibliotheks- Personale, og som den, der har temmelig Erfaring i Bibliotheks. Anliggender, skal jeg henlede Dmærksomheden paa, at det er Noget, som altid fremtræder, og som den, der staaer udenfor Saadant, fin. der sig noget frapperet ved, at Personal- Ud. gifterne ved Bibliothekerne altid overskrider Ud. gifterne til Bøger, eller idetmindste sæd. vanlig overskrider dem, naar Bibliotheket er anlagt efter en større Maalestok og har holdt sig noget; thi det er da en Selsfølge,